

SEDAJ JE PRAVI ČAS ZA ANALIZE MEDIJSKIH VSEBIN

- ★ Uporabite jih za planiranje aktivnosti in motivacijo vaših sodelavcev
- ★ Za boljše odzivanje na krizne situacije
- ★ Načrtovanje marketinških aktivnosti in merjenje rezultatov PR kampanj
- ★ Za spremljanje konkurence in poslovnih partnerjev

Poročilo medijskih objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Pripravljeno: 27.01.2023

<u>Pojavnost:</u>	
GRADNJA STANOVANJ	1
STANOVANJSKI ZAKON	1
ETAŽNA LASTNINA	2
UPRAVNIK	1
STANOVANJSKA GRADNJA	1
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	1
NAJEMNA STANOVANJA	1

<u>Ključne besede v poročilu:</u>	
GRADNJA STANOVANJ	1
STANOVANJSKI ZAKON	1
ETAŽNA LASTNINA	2
UPRAVNIK	1
STANOVANJSKA GRADNJA	1
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	1
NAJEMNA STANOVANJA	1
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	2

Pregled objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

26. 01. 2023	Niš čas	Stran/Termin: 6	SLOVENIJA
Naslov:	V Mislinji delujejo povezovalno		
Vsebina:	Lokalna skupnost mora poskrbeti za gradnjo infrastrukture- Letošnji proračun znaša osem milijonov evrov in pol- Projektov bo tudi letos ogromno		
Avtor:	Jasmina Škarja		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		
26. 01. 2023	Pravna praksa	Stran/Termin: 23	SLOVENIJA
Naslov:	Pod kakšni imi pogoji lahko upravnik zvočno snema zbor etažnih lastnikov		
Vsebina:	Upravnik je v vabilu na zbor etažnih lastnikov navedel, da namerava zbor zvočno snemati.		
Avtor:	Matej Vošner		
Gesla:	STANOVANJSKI ZAKON, ETAŽNA LASTNINA, UPRAVNIK		
27. 01. 2023	Štajerski tednik	Stran/Termin: 5	SLOVENIJA
Naslov:	Najprej obnova, potem trženje prostorov		
Vsebina:	Trnovska vas Energetska sanacija občinske stavbe in zdravstvenega doma		
Avtor:	Senka Dreu		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
26. 01. 2023	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Rast BDP v ZDA se je lani upočasnila na 2,1 odstotka (dopolnjeno)		
Vsebina:	Ameriški BDP se je lani okrepil za 2,1 odstotka, kar je precej manj kot leto prej, ko je rast znašala 5,9 odstotka, v prvi oceni ugotavlja ameriško ministrstvo za trgovino. Gospodarska rast se je upočasnila tudi v primerjavi zadnjih dveh lanskih četrletij. V četrtem je na letno prilagojeni ravni znašala 2,9 odstotka, v		
Avtor:	rp/rbi/jes/jes		
Gesla:	STANOVANJSKA GRADNJA		
26. 01. 2023	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	V Mariboru bodo gradili stanovanja za mlade in starejše		
Vsebina:	Mariborski mestni svetniki so danes v prvi obravnavi potrdili odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo dveh blokov s stanovanji za mlade družine v Dvoršakovi ulici na Taboru ter objekta z oskrbovanimi stanovanji pri Domu Danice Vogrinc na Pobrežju. S tem se mestu obetajo stanovanja tako		
Avtor:	ase/apo		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
27. 01. 2023	Mladina	Stran/Termin: 36	SLOVENIJA
Naslov:	Temna resnica		
Vsebina:	Kaj si misli o državi kjer ministrstvo izda navodilo, naj bodo upravne enote posebno pozorne, ko slovenske državljanke napovejo sklenitev zakonske zveze z državljani afriških držav?		
Avtor:	Peter Petrovčič		
Gesla:	NAJEMNA STANOVANJA		
26. 01. 2023	Delavska enotnost	Stran/Termin: 5	SLOVENIJA
Naslov:	Dosežki so in še bodo		
Vsebina:	Seveda je nemogoče narediti natančen pregled vseh dosežkov pogajalk in pogajalcev sindikatov na vseh ravneh delovanja znotraj ZSSS. Mi smo jih odstrli le kanček in upamo si trditi, da je bilo leto, ki smo ga pravkar pustili za seboj, v tem pogledu marsikje zelo uspešno.		
Avtor:			
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		
26. 01. 2023	Delavska enotnost	Stran/Termin: 17	SLOVENIJA
Naslov:	Naslednji projekt SKVNS: nova panožna kolektivna pogodba		
Vsebina:	Novo leto, stara borba, bi lahko rekli. Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) bo namreč tudi v letu 2023 nadaljeval boj za boljši jutri vseh tistih, ki delajo v panogi zasebnega varovanja.		
Avtor:	Gregor Inkret		
Gesla:	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI		

26. 01. 2023 Naš čas

Stran/Termin: 6

Naslov: V Mislinji delujejo povezovalno

Naklada: 5.400,00

Avtor: Jasmina Škarja

Površina/Trajanje: 478,75

Rubrika/Oddaja: GOSPODARSTVO

Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

V Mislinji delujejo povezovalno

Lokalna skupnost mora poskrbeti za gradnjo infrastrukture – Letošnji proračun znaša osem milijonov evrov in pol – Projektov bo tudi letos ogromno

Jasmina Škarja

Mislinja, 19. januarja – Župan Občine Mislinja **Bojan Borovnik** je na ponovoletnem sprejemu v PC Lopan v Mislinji sprejel vse, ki so v preteklem letu s svojim delovanjem prispevali k razvoju občine, in se jim zahvalil. Posebna zahvala je bila namenjena gasilcem in ostalim predstavnikom društev za njihovo nesebično delo ter prostovoljcem, ki v svojem prostem času poskrbijo za to, da širijo prijaznost, lepšajo podobo kraja in pomagajo drugim ter tako razbremenijo in hkrati bogatijo lokalno skupnost.

Bojan Borovnik: »Imamo veliko priložnosti, le zgrabiti jih moramo.«

Prvi projekt bo načrtovanje vrtca

Župan je v svojem govoru poudaril, da je na pretekle rezultate ponosen, saj ugotavlja, da njihova skupnost deluje povezovalno. Glede projektov je povedal, da jih bo tudi letos ogromno. Letošnji proračun občine Mislinja znaša osem milijonov evrov in pol.

»Prvi projekt bo načrtovanje novega vrtca. V minulem obdobju je bilo precej denarja namenjenega posodobitvam in asfaltiranju cest, sanacijam plazov in ureditvi vaškega jedra Šentilja. Lani smo začeli z obnovo šolske kuhinje, ki bo kmalu dokončana. Vrednost projekta je skoraj milijon evrov, gre za lastna sredstva. Precej denarja pa smo vložili

Svoj delež v sodelovanju z Mestno občino Velenje ob črpanju sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj pod okriljem Dogovora za razvoj regij namenjamo tudi gradnji kolesarske povezave Huda luknja med Velenjem in Mislinjo.

še v ureditev nove knjižnice in dveh oddelkov vrtca.

Na področju razvoja in promocije turizma v občini je pripravljena strategija, ki bo šla kmalu v razgrnitev.

Uspešno izvajamo projekt Mislinjske tržnice, ki ob ponudnikih iz vse Slovenije privablja tudi vedno več kupcev. Veseli smo, da je opaziti napredek na področju nastanitvenih in nočitvenih kapacitet, od šestih doslej imamo od lani kar tri ponudnike več,« pove župan, ki znova izpostavi lanskoletno škodo, ki je zaradi neurja precejšnja. »Čaka nas urejanje cestne infrastrukture, vodnih doto-

kov, škode bo za več kot dva milijona. Verjamem, da jo bomo skupaj z državo uspeli sanirati. V PC Lopan bosta kmalu tudi dve zobni ambulanti in fizioterapija.«

Izkoristiti naravne danosti ter bogato kulturno in naravno dediščino

V Mislinji si želijo, da bi turizem predstavljal enega pomembnih razvojnih potencialov občine. Svoj

delež v sodelovanju z Mestno občino Velenje ob črpanju sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj pod okriljem Dogovora za razvoj regij namenajo tudi gradnji kolesarske povezave Huda luknja med Velenjem in Mislinjo. Veselijo se odprtja, ki bo predvidoma še letos.

»Gre za še en velik projekt, h kateremu smo pristopili skupaj z MO Velenje in predstavlja priložnost za lokalno skupnost za razvoj turizma. Izkoristiti moramo izjemne naravne danosti, bogato kulturno in naravno dediščino. Zadovoljni smo tudi, ker Kope delajo dobro in veliko sredstev vlagajo v infrastrukturo. Letos bodo zamenjali nekaj dotrajanih naprav, povečujejo tudi nastanitvene

zaustavil. Vseeno verjamemo, da bomo letos pričeli z gradnjo doma. Veselimo se tudi gradnje tretje razvojne osi, ki bo prinesla v našo lokalno skupnost nove priložnosti in prebivalce. Želimo preseči magično mejo pet tisoč prebivalcev. Verjamem, da nam bo skupaj s svetniki, občankami in občani to uspelo. Lokalna skupnost mora poskrbeti za gradnjo infrastrukture na našem področju.«

Kaj pa razvoj gospodarstva?

»Nekaj samostojnih podjetnikov se odloča za podjetništvo na podeželju in za razvoj kmečkega turizma. Zavedamo se, da je zelo pomembna tudi infrastruktura. Industrijsko cono bi želeli umestiti v prostor, žal imamo nekaj težav pri pridobivanju zemljišč, saj gre za zasebno lastnino. Se pa je zgodil premik naprej, odkupili smo travnik v bližini bencinske črpalke, velik dva hektara, namenjen industrijski coni. Verjamem, da se bo prihodnje leto naredila.

kapacitete. Tudi cesta na Kope, ki je bila velika ovira za obiskovalce, je posodobljena,« pojasni župan, ki si želi v občini več obiskovalcev in prebivalcev.

Občina turistično takso vlaga nazaj v razvoj turizma v lokalni skupnosti. »Čaka nas tudi gradnja stanovanj, potrebe so velike. Verjamem, da bodo čez leto ali dve zgrajena. Žal se je projekt gradnje doma za starejše zaradi situacije, v kateri smo, začasno

Priložnosti so tudi druge, interes je velik. Probleme imamo z nastanitvenimi kapacitetami. Imamo skakalnico, veliko dvorano, kjer lahko gostimo evropske odbojkarske tekme, žal pa trenutno ne moremo poskrbeti za prenočišča. Vse je odvisno od nas. Imamo veliko priložnosti, le zgrabiti jih moramo. Tudi župani moramo stopiti skupaj. Kot državni svetnik bom naredil, kolikor bo v moji moči v dobro lokalne skupnosti in regije.«

26. 01. 2023

Pravna praksa

Stran/Termin: 23

Naslov: Pod kakšni imi pogoji lahko upravnik zvočno snema zbor Naklada: 1.800,00

Avtor: Matej Vošner

Površina/Trajanje: 228,30

Rubrika/Oddaja: VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI ZAKON, ETAŽNA LASTNINA, UPRAVNIK

Pod kakšnimi pogoji lahko upravnik zvočno snema zbor etažnih lastnikov?

Upravnik je v vabilu na zbor etažnih lastnikov navedel, da namerava zbor zvočno snemati.

- V zvezi s tem se je posameznim etažnim lastnikom postavilo vprašanje, ali in pod kakšnimi pogoji lahko upravnik zvočno snema zbor in kaj se zgodi, če kdo od na zboru prisotnih etažnih lastnikov zvočnemu snemanju nasprotuje?

Upravnik je skladno z določili Stanovanjskega zakona (SZ-1)¹ dolžan sklicati in izvesti zbor etažnih lastnikov najmanj enkrat letno. V 38. členu SZ-1 je določena nadaljnja obveznost upravnika, in sicer mora najpozneje v 30 dneh po vsakem zboru sestaviti zapisnik, ki mora vsebovati podatke o kraju in času zbora, seznam navzočih etažnih lastnikov s podpisi, predloge sklepov, o katerih se je na zboru glasovalo, in rezultate glasovanja. V izogib neposrednemu pisanju zapisnika na zboru etažnih lastnikov se kot uporabna alternativa ponuja zvočno snemanje zbora, vendar morajo biti za to izpolnjeni določeni pogoji. Pravica do lastnega glasu namreč sodi v širšo pravico do zasebnosti, zato je treba spoštovati zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov, v primeru kršitev posameznikove pravice do zasebnosti pa lahko le-ta na podlagi določil Obligacijskega zakonika² med drugim zahteva, da sodišče odredi prenehanje ravnanja oz. dosodi odškodnino za škodo, ki mu je zaradi tega nastala.

Glavni pogoj za zakonito zvočno snemanje zbora etažnih lastnikov je obstoj ustrezne pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov, ki je določena v prvem odstavku 6. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov (GDPR). Na navedeno določbo se sklicuje tudi novi Zakon o varstvu osebnih

podatkov (ZVOP-2),³ ki v prvem odstavku 6. člena določa, da se lahko osebni podatki obdelujejo le takrat in v obsegu, kot je v skladu s pravnimi podlagami za obdelavo osebnih podatkov iz prvega odstavka 6. in 9. člena GDPR.

Za konkretni primer sta možni predvsem dve pravni podlagi iz prvega odstavka 6. člena GDPR, in sicer privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in obdelava v primeru obstoja t. i. zakonitih interesov. Glede privolitve je pomembno poudariti, da bi morali privolitev za zvočno snemanje zbora podati vsi na zboru navzoči etažni lastniki. Če bi zvočnemu snemanju nasprotoval zgolj en na zboru prisoten etažni lastnik, pravna podlaga (privolitev) za zvočno snemanje ne bi bila izpolnjena. Enako velja, če bi se zboru etažnih lastnikov npr. z zamudo pridružil nov etažni lastnik, ki na začetku, ko so privolitve za zvočno snemanje podali ostali, ni bil prisoten. Za nadaljnjo zakonito zvočno snemanje bi moral na novo navzoč etažni lastnik podati privolitev, v nasprotnem primeru pravna podlaga (privolitev) za zvočno snemanje ne bi bila več podana.

Ustrezno pravno podlago za zvočno snemanje zbora etažnih lastnikov bi lahko predstavljal tudi obstoj t. i. zakonitih interesov, če nad takimi interesi ne prevladajo interesi ali temeljne pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Upravnik bi tako moral na zboru etažnih lastnikov vsebinsko pojasniti in utemeljiti, zakaj in kateri zakoniti interesi prevladajo nad pravico etažnih lastnikov do zasebnosti. V tej zvezi bi moral upravnik po mojem mnenju zlasti utemeljiti, zakaj za dosego zakonitih interesov (npr. vodenje evidence o sprejetih sklepih etažnih lastnikov, podanih pobudah in predlogih ipd.) ne zadošča klasično pisanje zapisnika.

V vsakem primeru pa bi moral upravnik, če bi uspel utemeljiti obstoj zakonitih interesov za zvočno snemanje zbora etažnih lastnikov, upoštevati

ti temeljna načela iz 5. člena GDPR, in sicer načelo omejitve namena⁴ in načelo najmanjšega obsega podatkov.⁵ Pri določanju roka hrambe bi moral upravnik upoštevati še načelo omejitve hrambe, skladno s katerim so lahko osebni podatki hranjeni v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, le toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere se osebni podatki obdelujejo.

Podobno stališče je v mnenju št. 07120-1/2020/1989 z dne 4. oktobra 2021 zavzel tudi Informacijski pooblaščenec.

Pripravil: **Matej Vošner**

27. 01. 2023

Štajerski tednik

Stran/Termin: 5

Naslov: Najprej obnova, potem trženje prostorov

Naklada: 12.000,00

Avtor: Senka Dreu

Površina/Trajanje: 268,85

Rubrika/Oddaja: PODRAVJE

Žanr: POROČILO

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

Trnovska vas • Energetska sanacija občinske stavbe in zdravstvenega doma

Najprej obnova, potem trženje prostorov

Vodstvo trnovske občine se dolga leta ni moglo lotiti obnove občinskih prostorov zaradi nerešenega solastništva z najboljšim slovenskim sosedom – Mercatorjem.

Zgradba nekdanje prve osnovne šole v Trnovski vasi in stanovanja za učitelja je bila namreč lastniško razdeljena: v zgornjem delu ima sedež občinska uprava, medtem ko je spodnji pripadal Mercatorju, ki pa je svojo trgovnico in skladišče že zdavnaj zaprl. Ker je nepremičnina stara, zgradili so jo leta 1894, je nujno potrebna celovite obnove. Urejena ni bila niti etažna lastnina, zato je občina morala sama kriti vse stroške vzdrževanja. Pogajanja za odkup praznih prostorov Mercatorja so se vlekli veliko let, poleti 2021 pa je županu Alojzu Benku slednjič uspel dogovor o odkupu dobrih 209 kvadratnih metrov pritličja, in sicer za nekaj manj kot 60.000 evrov. Lastništvo je bilo končno urejeno, stavba v celoti občinska, torej birokratskih ovir za začetek sanacije ni bilo več.

A se ta po letu in pol še ni začela, na občini pa se še niso niti zedinili, kaj bodo storili z novo pridobljeno nepremičnino na eni najpomembnejših lokacij. Kot je že v prejšnjem mandatu dejal župan, se uprava v pritličje ne bo selila. O nujnosti njegove sanacije so govorili svetniki

na svoji prvi seji v tem mandatu, obenem pa razmišljali tudi o dejavnosti, ki bi lahko potekala v teh prostorih.

Benko jih je seznanil z nekaj lokalnimi pobudami, med katerimi sta boksarski klub domačina iz Bišečkega Vrha in mrežni podje-

tniški inkubator Podravje, ki bi ga v Trnovski vasi uredila Regionalna razvojna agencija Podravje-Maribor. Svetniki so predlagali, da župan preveri, kako takšni inkubatorji delujejo v drugih občinah, še bolj pa so se nagibali k ideji, da bi kupljene prostore tržili, a bi jih

dali v najem šele po obnovi. »Čakamo na predračune za energetske sanacije, poleg oken bo treba menjati tudi energent, kar bo projekt samo še podražilo,« pravi Benko.

Bodo spomeničarji popustili?

Tako kot je energetske sanacije z izolacijo in menjavo stavbnega pohištva potrebna občinska stavba - uprava bo sredstva zanjo iskala tudi preko razpisov - je ta nujna še za bližnji zdravstveni dom. Kot smo že poročali, se je pojavil zasebnik, ki bi stavbo nadgradil s stanovanji, obenem pa jo energetske obnovil in menjal streho.

Posel, ki bi bil dober tako za investitorja kot za občino, je padel v vodo zaradi spomeniškega varstva, ki je načrtom o nadgradnji stavbe dalo rdečo luč, saj bi zaradi dodatne etaže v zdravstvenem domu po njihovem mnenju cerkev sv. Bolfenka izgubila dominanco v prostoru oziroma v zaščitenem območju vaškega jedra. A upanje za vse strani sprejemljivo rešitev še ni povsem izgubljeno, saj pogovori z ZVKD še potekajo.

Senka Dreu

Foto: SD

Stavba, v kateri domuje trnovska občinska uprava in je zdaj v celoti v občinski lasti, je nujno potrebna energetske sanacije.

26. 01. 2023 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Rast BDP v ZDA se je lani upočasnila na 2,1 odstotka

Naklada:

Avtor: rp/rbi/jes/jes

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

<https://www.sta.si/3132474>

Ameriški BDP se je lani okrepil za 2,1 odstotka, kar je precej manj kot leto prej, ko je rast znašala 5,9 odstotka, v prvi oceni ugotavlja ameriško ministrstvo za trgovino. Gospodarska rast se je upočasnila tudi v primerjavi zadnjih dveh lanskih četrtletij. V četrtem je na letno prilagojeni ravni znašala 2,9 odstotka, v tretjem pa 3,2 odstotka. Gospodarska aktivnost v ZDA se umirja, saj je ameriška centralna banka Federal Reserve lani sedemkrat zvišala ključno obrestno mero, v upanju, da bo ohladila povpraševanje in zamejila naraščajočo inflacijo, spominja francoska tiskovna agencija AFP. Do padca je najprej prišlo v nepremičninskem sektorju, sledil je padec v industrijski proizvodnji in nato še v trgovini na drobno. Posledično se je gospodarska rast upočasnila na 2,1 odstotka. "Povečanje realnega BDP v letu 2022 je odražalo predvsem povečanje potrošniške porabe, izvoza in nekaterih oblik naložb," je v sporočilu za javnost zapisalo ministrstvo. V zadnjem lanskem četrtletju se je ameriško gospodarstvo na svetu okrepilo za 2,9 odstotka. To je manj kot v trimesečju pred tem, a kljub temu več, kot so pričakovali analitiki, navaja AFP. Gre za drugo zaporedno četrtletno rast, potem ko je največje svetovno gospodarstvo pred tem zabeležilo dve zaporedni trimesečji krčenja. Drugo oceno o gospodarski rasti bo ministrstvo objavilo 23. februarja. Današnji podatki so sicer prijetno presenetili analitike, vendar pa se večina še vedno strinja, da se bo rast v tekočem prvem četrtletju tega leta še bolj upočasnila, v drugi polovici leta pa naj bi gospodarstvo zašlo v recesijo, ki pa naj bi bila blaga. K rasti v zadnjem četrtletju so, kot omenjeno, spet najbolj pomagali potrošniki, prav tako tudi podjetja s povečanjem zalog in država s povečano porabo. Investicije v [stanovanjsko gradnjo](#) so medtem medletno padle za kar 27 odstotkov, in to že drugo četrtletje zapored. Najbolj prijetno presenečenje doslej je bila odpornost trga delovne sile. Delodajalci so v 2022 neto odpri 4,5 milijona novih delovnih mest, potem ko so jih leta 2021 dodali 6,7 milijona. Stopnja brezposelnosti je bila decembra 3,5-odstotna, kar je najmanj v 53 letih. Vendar pa se tudi nad trg dela zgrinjajo temni oblaki, ker višje obrestne mere povečujejo stroške najemanja posojil, zaradi česar bo verjetno prišlo do zmanjšanja zasebne porabe, delodajalci pa bodo manj zaposlovali. To bo potem po drugi strani vplivalo na znižanje inflacije. Ta je bila junija na letni ravni 9,1-odstotna, decembra se je unesla na 6,5 odstotka, vendar je še vedno daleč od cilja Federal Reserve, ki je pri dveh odstotkih. Poraba gospodinjstev, ki zaleže za 70 odstotkov vse gospodarske dejavnosti ZDA, je v četrtem četrtletju 2022 na letno prilagojeni ravni narasla za 2,1 odstotka, potem ko je v tretjem za 2,3 odstotka. Ekonomisti pri Bank of America napovedujejo, da bo rast v tekočem prvem četrtletju 1,5-odstotna, nato pa pričakujejo nazadovanje - najprej za 0,5 odstotka v drugem, za 2,0 odstotka v tretjem in 1,5 odstotka v četrtem trimesečju. Gospodarstvo dodatno ogroža skupina republikancev v predstavnem domu kongresa, ki izsiljuje pri vprašanju dviga dovoljene meje javnega dolga. Če se meja ne dvigne, zvezna vlada ne bo mogla poravnati svojih tekočih obveznosti. Bonitetna hiša Moody's ocenjuje, da bi v tem primeru verjetno zaprli šest milijonov delovnih mest, recesija pa bi bila podobna uničujoči kot tista po veliki finančni krizi v 2008 in 2009.

26. 01. 2023 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: V Mariboru bodo gradili stanovanja za mlade in starejše Naklada:

Avtor: ase/apo

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

<https://www.sta.si/3132462>

Mariborski mestni svetniki so danes v prvi obravnavi potrdili odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo dveh blokov s stanovanji za mlade družine v Dvoršakovi ulici na Taboru ter objekta z oskrbovanimi stanovanji pri Domu Danice Vogrinec na Pobrežju. S tem se mestu obetajo stanovanja tako za mlade kot starejše. V Dvoršakovi ulici nedaleč od Trga revolucije, kjer sta bila nekoč center za socialno delo in banka, je predvidena gradnja dveh stanovanjskih blokov z okoli 60 stanovanji za mlade in mlade družine, investitor je Javni medobčinski **stanovanjski sklad** Maribor. Objekta sta načrtovana do višine treh oziroma pet nadstropij. Maja Reichenberg Heričko iz občinskega urada za komunalo, promet in prostor je poudarila, da predvidena novogradnja ne bo nikjer presežala obstoječih gabaritov na tem območju, zajemala pa bo med drugim tudi zelene površine, skupnostne prostore in parkirna mesta za stanovalce pod zemljo. Kot že pri nekaterih drugih gradbenih projektih v Mariboru je tudi v tem primeru nastala civilna iniciativa, ki ima pomisleke med drugim glede višine objekta in dodatne prometne obremenitve območja. Na občini poudarjajo, da načrt izpolnjuje vse zahteve za ta del mesta. Z gradnjo bodo po besedah župana Saše Arsenoviča začeli takoj, ko se bodo iz obstoječega objekta izselile zdravstvene ambulante, ki so jih nedavno umestili tja zaradi gradnje nove Zdravstvene postaje Magdalena. Oskrbovana stanovanja pri Domu Danice Vogrinec na Pobrežju so investicija Nepremičninskega sklada Pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Predvidenih je okoli 60 stanovanj. Mestni svetnik Gibanja Svoboda Marko Slavič, ki je direktor Doma Danice Vogrinec, je v razpravi povedal, da imajo že vzpostavljeno komunikacijo s ciljem zagotovitve najboljših rešitev za starejše v novem objektu. Pomisleki, tudi pri okoliških prebivalcih, so bili glede ceste, a je Maja Reichenberg Heričko tudi v tem primeru zagotovila, da je v načrtih zadoščeno vsem predpisom. Mestni svetniki so na današnji seji potrdili tudi odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo bloka s 14 stanovanji na Studencih, ki je zasebna investicija na območju, ki je trenutno nepozidano. Maja Reichenberg Heričko je odgovorila na nekatere pomisleke sosedov, pri čemer je poudarila, da nova gradnja ne bo preveč obremenila obstoječe ceste. Mestni svetniki bi morali danes opraviti tudi prvo obravnavo občinskega proračuna za letošnje leto, a je župan na začetku seje umaknil to točko z dnevnega reda. Novo sejo na to temo je napovedal za 16. februar, za obdobje do takrat pa napovedal dodatna usklajevanja.

27. 01. 2023 Mladina

Stran/Termin: 36

Naslov: Temna resnica

Naklada: 14.699,00

Avtor: Peter Petrovčič

Površina/Trajanje: 729,37

Rubrika/Oddaja: NEENAKOST

Žanr: POROČILO

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

Temna resnica

Kaj si misliti o državi, kjer ministrstvo izda navodilo, naj bodo upravne enote posebno pozorne, ko slovenske državljanke napovejo sklenitev zakonske zveze z državljani afriških držav?

Piše: Peter Petrovčič

Kar se prijav diskriminacije tiče, danes v Sloveniji izstopata dve skupini ljudi: prva so invalide osebe, skoraj enako velika skupina ljudi pa trpi diskriminacijo na podlagi narodnosti, rase ali etnične pripadnosti. Diskriminacija pa ni zgolj prazen, novodoben pojem, pač pa pomeni neenako, slabšo obravnavo ljudi v javnosti, v zaposlitvenem postopku, pred državnimi organi, v zdravstvenih in drugih ustanovah, v trgovinah in lokalih ... In v tem primeru so slabše obravnavani in s tem diskriminirani ljudje, ki so videti drugače, ki govorijo nekoliko drugače, ki imajo nekoliko drugačno polt ...

Podatki, ki kažejo, da so nezaželeni tujci in tu živeči nezaželeni Neslovenci med najbolj diskriminiranimi ljudmi, izhajajo tudi iz aktivnosti zagovornika načela enakosti. Gre za (neodvisni) državni organ, ki preiskuje obstoj diskriminacije v posameznih konkretnih primerih ter na sistemski ravni. V zadnjih dveh letih je tako zagovornik med drugim ugotovil sistemsko diskriminacijo afriških državljanov, ker je ministrstvo za notranje zadeve izdalo interno navodilo upravnim enotam, naj bodo »posebej pozorni, ko slovenske državljanke napovejo sklenitev zakonske zveze z državljani nekaterih afriških držav«. Pa diskriminacijo skupine proslincev za azil, ki je naročila taksi za prevoz s pogreba, a so taksisti storitev zavrnili, češ da »ne prevažajo migrantov«. Ugotovil je diskriminacijo v medijih, in sicer »prepovedano opravičevanje idej o prevladi ali večvrednosti osebe ali skupine oseb« v časniku Demokracija in v izjavah voditeljice oddaje Faktor na televizijem kanalu TV3. Poleg tega je ugotovil diskriminacijo tudi v več primerih, ko so banke tujcem, beguncem ali proslincem za azil zavrnile bančne storitve zgolj zaradi njihove narodnosti oziroma državljanstva. Pa diskriminacijo, ko je varnostna služba brez razloga

V Sloveniji je diskriminacija tujcev tudi sistemska, področna zakonodaja jim je izrazito nenaklonjena ne glede na to, ali so migrantski delavci, begunci ali kaj tretjega.

pregledala in zadrževala temnopolto osebo. In nazadnje, pred dnevi, recimo tudi diskriminacijo v lokalu v Prekmurju, kjer so se odločili, da ne bodo več stregli pripadnikom celotne etnične skupnosti, ker so imeli težave z izgredi neke skupine Romov.

Prav na območju, kjer živi tudi romska manjšina, predvsem na jugovzhodu države, je problem njene diskriminacije stalnica. V družbi in postopkih pred državnimi organi in kot rasno profiliranje, ki ga izvaja policija. Da o tem, kako je od znotraj videti novomeški zapor, niti ne govorimo – gre za podobne prizore kot iz ZDA, kjer so v zaporih večinska populacija temnopolti, čeprav nasploh pomenijo le dobro desetino prebivalstva. Tudi Romi so na Dolenjskem in v Beli krajini maloštevilna manjšina, v zaporu pa je njihov delež precej večji, verjetno celo večinski.

Širše, na ravni celotne države, sistemsko diskriminacija izhaja tudi iz obravnave tujcev pred upravnimi organi, še posebej v Ljubljani, kjer zadeve ureja velika večina tujcev. Obravnavani so na povsem ločeni lokaciji, stalnica so dolge vrste čakajočih sredi noči, poslovanje izključno v slovenskem

jeziku, dolgotrajno reševanje zadev, utrujanje z že tisočkrat pridobljenimi dokazili ... »V trenutku, ko sem prišel v to državo, sem postal migrant s srbskim potnim listom, imigrant iz ne-EU države, ki mu sistem z vsemi silami poskuša otežiti položaj in pokaže, da tu ni ne zaželen ne potreben,« je svoj položaj za Mladino opisoval celo Goran Injac, umetniški vodja Slovenskega mladinskega gledališča, ki že šest let živi (in ureja stvari na oddelku za tujce) v Sloveniji, in dodal, da po vseh teh letih v Sloveniji lahko z gotovostjo reče, »da ne bi nikoli niti enemu tujcu priporočil, da pride sem živeti. Enostavno ta država in družba na to ni sta pripravljena. Obsega nesprijemanja, ki ga bo doživel, in nepristane diskriminacije na vsakem koraku, kjer mu bodo ves čas pojasnjevali, kako iz nekega razloga 'ne odgovarja', ne želim nikomur.«

Poleg tega se je v zadnjem času pojavila nova oblika sistemske ali pa vsaj sistematizirane in splošno razširjene diskriminacije na tem področju, in sicer v odnosu policije do proslincev za azil. Nič čudnega ni več prizor večje ali manjše skupine tujcev, ki postrojeni v spremstvu policije sede ali stoje čakajo ali pa korakajo na kakšno izmed lokacij azilnega doma. Nič nenavadnega niso več obiski policije na avtobusih in vlakih, ki se redno končajo tako, da iz njih odstranijo enega ali več tujcev, ki jih policisti ali zaskrbljeni državljani kakopak »prepoznajo« zaradi bolj ali manj temne polti kože. Policija to počne brez podlage v zakonu, saj proslilci za azil (razen izjemoma, ko to omogoča zakon) nimajo omejenega gibanja in se lahko prosto gibajo po državi. Drugi problem je kakopak rasno profiliranje, ki ustreza definiciji diskriminacije na podlagi narodnosti, rase ali etnične pripadnosti.

Dr. Veronika Bajt z Mirovnega inštituta pojasnjuje, da je pojav diskriminacije na tem področju zelo povezan s predsodki, stereotipi, strahom pred tujci, s ksenofobijo, »torej nekimi osebnimi občutji, in po drugi strani z obstoječo zakonodajo, ki se vedno bolj zaostruje, in sicer tako tujska zakonodaja kot zakonodaja na področju migracij. Slovenija je ena od držav z najbolj restriktivno ureditvijo, kar se tiče pridobivanja državljanstva.« Poleg tega dodaja, da je bila Slovenija leta 1991 oblikovana kot nacionalna država, »kot država Slovencev za Slovence, in jasno je, ker gre za majhen narod, prišlo do nacionalizma prek izključevanja tujcev, med drugim tudi zato, ker v zadnjem času določeni politični akterji v javnem diskurzu poudarjajo ta nacionalistični vidiki«. Pojasnjuje še, da gre za populizme, ki so v bistvu zelo enostavne formule izključevanja, saj je v določenem deležu prebivalstva zelo lahko zbuditi nacionalna čustva: »V resnici je Slovenija že dolga leta večkulturna družba. Tu prihaja do določenega razkoraka z realnostjo. Tu ne živimo zgolj ljudje slovenske narodnosti, pač pa iz več različnih kulturnih okolij.«

Leta 2017 so pripadniki romske skupnosti zahtevali svoje pravice v Ljubljani / Foto: Borut Krajnc

Veronika Bajt, ki je sodelovala pri raziskavi o diskriminaciji v Sloveniji, ki so jo na Mirovnem inštitutu izvedli predlani, pojasnjuje, da je sicer na področju varstva pred diskriminacijo v Sloveniji v zadnjih letih po pritiskih iz EU vzpostavljen sicer spodoben zakonski okvir. Sprašuje pa se, ali je dovolj dobro poznan in ali se ljudje zavedajo, da je diskriminacija kazniva. »Vprašanje je tudi, kako je zakonodaja implementirana v praksi. Naše raziskave kažejo, da je diskriminacija v Sloveniji močno prisotna. Sploh na področju spola, kjer jo v glavnem doživljajo ženske, in pa na področju narodnosti, religije, etničnosti in rase. Kar se slednjega tiče, so problemi zelo prisotni na trgu dela, pa tudi na področju zdravstva, izobraževanja in dostopa do najemniških stanovanj.«

Trenutno sta v tej skupini ljudi najbolj diskriminirani romska in begunska populacija, opozarja Veronika Bajt in dodaja, da seveda ni nujno, da gre za tujce, »ampak tudi za slovenske državljane, tudi tu rojene ljudi, ki jih kategorizirajo kot ljudi, ki niso Slovenci, ki so drugačni od nas na podlagi svojega imena, naglasa, videza«. Hkrati pa tudi ni enak odnos do vseh tujcev, ki recimo ne govorijo tekoče slovenskega jezika, »ne moti nas recimo toliko tujkost ljudi, ki prihajajo z zahoda«.

Dr. Damjan Mandelc s Filozofske fakultete v Ljubljani pojasnjuje, da je v zreli demokratični družbi manj prostora za diskriminacijo ter več za nujno široko razpravo o njej, »nasprotno je v družbah, kjer je politika

polarizirana, kjer obstaja večji demokratični primanjkljaj, kjer so pristojne institucije slabo odzivne, mediji pa bolj kot krivice iščejo ekscese, tudi v širši javnosti več tolerance do diskriminacije manjšinskih skupnosti«. Tudi Mandelc poudarja, da je na področju diskriminacije na podlagi narodnosti ali rase Slovenija, čeprav je stoletja sama izkušala dominacijo in diskriminacijo s strani drugih narodov, »svojo 'nedolžnost' izgubila kmalu po osamosvojitvi, ko je najprej zagrešila izbris, kasneje pa omejevala in izločala nevečinske družbene skupine, predvsem priseljence z območij nekdanje Jugoslavije, Albance, Rome«.

Da je diskriminacija na podlagi narodnosti, etnične pripadnosti in rase »rezultat odnosa mnenjskih voditeljev, političnih odločevalcev in medijev do določenih skupin, saj ti, ki imajo dostop do najširše javnosti, od zgoraj navzdol ustvarjajo negativno javno podobo določenih skupin in legitimirajo odnos do njih«,

Negativen odnos do tujcev se širi predvsem od zgoraj navzdol – od sovražne politike v tista okolja, kjer je stikov z drugačnostjo manj.

je prepričan tudi dr. Aleš Bučar Ručman s Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru. Po njegovem mnenju se s tem ustvarjajo možnosti za institucionalizirane oblike diskriminacije in neorasizem ter tlakujejo pot za širjenje takšnega odnosa med ljudmi: »To poteka tako v formalnih kot neformalnih oblikah in pri tem ne gre spregledati, da se v tem od zgoraj navzdol vodenem procesu praviloma nagovarjajo strahovi in negotovosti med lokalnim prebivalstvom, ponujajo se preproste razlage in s prstom se pokaže na bolj ali manj vidne 'drugačne' krivice.«

Ne glede na določen formalni napredek na področju soočanja z diskriminacijo pa je po Mandelčevem mnenju napredek tudi v praksi mogoč le s strpno politiko, sodelovanjem z demokratično civilno družbo, krepitevijo demokratičnega in aktivnega državljanstva v izobraževalnem sistemu in v medijih ter s preiščljenimi integracijskimi politikami in sodelovanjem med etničnimi večinami in manjšinami. Študije namreč kažejo, dodaja Mandelc, »da največ predsodkov v družbah ni tam, kjer se mešajo večine in manjšine, temveč v bližini takšnih prostorov in na podeželju, kjer ljudje nimajo toliko neposrednih stikov z drugačnostjo in tujostjo, ampak svoje strahove gradijo na podlagi neresnic in zavajanj družbenih omrežij, na podlagi paničnega in sovražnega diskurza, ki ga širijo populistični in skrajni nacionalisti.«

26. 01. 2023

Delavska enotnost

Stran/Termin: 5

Naslov: Dosežki so in še bodo

Naklada:

Avtor:

Površina/Trajanje: 1.171,60

Rubrika/Oddaja: SOCIALNI DIALOG

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Socialni dialog

5

Foto M. M./Arhiv DE

Kjer je sindikat,
je enka že minimalka

skei

V Sindikatu kovinske in elektroindustrije (Skei) pravijo, da se v vse več podjetjih, kjer je organiziran njihov sindikat, najnižje osnovne plače približujejo ali pa že dosega-jo višino minimalne plače. V podjetjih so konec leta potekala tudi pogajanja za plače in božičnice. Večina podjetij je izplačala višje božičnice kot leto prej. Med podjetji je več takšnih, kjer bi lahko izpostavili pogajalske dosežke sindikata.

Med najbolj na očeh javnosti so pogajanja v velenjskem Gorenju, od koder so konec lanskega leta sporočili, da sta sindikat in vodstvo po pogajanjih, ki so potekala od julija lani, dosegla dogovor o prenovi podjetniške kolektivne pogodbe, ki prinaša s 1. januarjem 2023 zvišanje osnovnih plač, plača za najnižji tarifni razred pa znaša 994 evrov bruto. Zatrili so tudi, da nihče s sedmimi ali več leti delovne dobe v Hisense Europe, pod katerega sodi Gorenje, ne bo več prejemal manj kot 1151,77 evra bruto. Jasneje so opredelili tudi bodoče usklajevanje plač. Pri pravicah, ki temeljijo na delovni dobi (jubilejne nagrade, odpravnine), bodo upoštevali delovno dobo v podjetju (vključno s podjetji znotraj skupine oz. pravnimi predniki). Dodatek za delovno dobo bodo za bodoče zaposlene, ki se bodo v podjetjih Hisense Europe zaposlili po 1. januarju 2023, obračunavali po 0,7-odstotni letni stopnji za vsako leto delovne dobe v Hisense Europe (prej 0,5 odstotka letno), ne pa več za skupno delovno dobo pri vseh deloda-

jalcih (prej 0,5 odstotka letno). Višina dodatka in način obračunavanja za obstoječe zaposlene ostajata enaka. Natančneje so opredelili tudi napredovanja, ki so vezana na letno ocenjevanje delovne uspešnosti, predlog kriterijev za napredovanje pa bodo pred implementacijo uskladili in potrdili še s svetom delavcev. Nekoliko so spremenili tudi lestvico za izračun dodatnih dni letnega dopusta glede na zahtevnost delovnega mesta, delovno dobo in starost. Vodstvo in sindikati so se sporazumeli tudi o 850 evrov bruto božičnice, ki je bila izplačana v decembru.

Jakob Gašpir (Resistec, Athos, Metaltec) nam je sporočil, da so lani sklenili svojo prvo podjetniško kolektivno pogodbo, pred tem je v teh treh povezanih podjetjih ni bilo. Z njo so za delavke in delavce izbrili bistveno višje pravice, kot jih določata kolektivni pogodbi za kovinsko in elektroindustrijo. Gašpir našteje: zagotavljanje prostih sobot/vikendov v času povečanega obsega dela (prerazporejen delovni čas), omejitev zaposlovanja za določen čas, dodatni dopust, povrnitev stroškov prevoza na delo in z dela, ugodnejši delovni čas zaradi usklajevanja družinskega življenja, solidarnostne pomoči itn. Med drugim jih zelo veseli, da so s tarifno prilogo uredili plačno lestvico, kjer je najnižja osnovna plača v podjetjih (v drugem tarifnem razredu) višja od minimalne plače, preostale osnovne plače pa so se povišale skladno z načelom ohranjanja plačnih sorazmerij. Pri tem dodaja še, da dodatkov niso uki-

Seveda je nemogoče narediti natančen pregled vseh dosežkov pogajalk in pogajalcev sindikatov na vseh ravneh delovanja znotraj ZSSS. Mi smo jih odstrili le kanček in upamo si trditi, da je bilo leto, ki smo ga pravkar pustili za seboj, v tem pogledu marsikje zelo uspešno. A kot so nam zatrili sogovornice in sogovorniki na ravni dejavnosti, podjetij in zavodov, se z nobenim datumom, pa čeprav je to »novo leto«, njihovo delo ne konča, saj so pogajanja in sindikalna prizadevanja nikoli končan proces.

»Pogajanja oz. kolektivna dogovarjanja so temelj sindikalnega dela. Seveda so za tak dialog potrebni pogoji, ki jim kljubuje razmerje moči, na katero brez organiziranja delavk in delavcev oz. članstva ni mogoče vplivati,« nam je na vprašanje o socialnem dialogu na ravni podjetja povedal eden od sogovornikov.

njali ali »pretapljali« v osnovne plače. Za pogled naprej pa Gašpir odgovarja, da je socialni dialog »živa« reč in da so trenutno v zaključni fazi pogajanj o dvigu plač, ki ga bodo delavke in delavci deležni februarja pri izplačilu januarskih plač.

Tudi Damjan Kostanjevec iz izlaške Eti pravi, da se sindikat pogaja za boljše ekonomsko in socialno stanje zaposlenih, s čimer sledi svojemu poslanstvu. V lanskem letu so se z vodstvom podjetja pogajali dvakrat, jeseni in spomladi. V spomladanskem delu so dosegli dvig osnovnih plač vseh delavk in delavcev za 3,5 odstotka. V drugem tarifnem razredu so se dogovorili za razdelitev več kot 650 plačilnih razredov po dogovorjenih kriterijih. S tem so najnižje osnovne plače v podjetju dvignili za osem odstotkov. V druge tarifne razrede pa je bilo podeljenih več kot sto plačilnih razredov.

Regres za letni dopust so določili v višini 1600 evrov in dogovorili so se, da vsak zaposleni prejme prehranski paket v vrednosti okoli 50 evrov.

V jesenskem delu so se dogovorili za ponovni dvig osnovnih plač vseh zaposlenih za 4,5 odstotka. Posodobili so tudi kriterije za izplačilo poslovne uspešnosti oz. »božičnice« in s tem dvignili osnovo za izračun, tako da se je masa finančnih sredstev za »božičnico« dvignila za 12 odstotkov v primerjavi z letom prej. Povprečna »božičnica« je tako znašala okoli 570 evrov. Dogovorili so se še za napredovanje v drugem tarifnem razredu na osnovi ocen

Na ravni dejavnosti, kjer je Skei podpisnik treh kolektivnih pogodb dejavnosti: elektroindustrije, kovinskih materialov in livarn ter kovinske industrije, je bil v začetku leta 2022 že sklenjen aneks h kolektivni pogodbi dejavnosti, ki je opredelil dvig plač in regresa za letni dopust. V dejavnosti kovinskih materialov in livarn so se plače s 1. 1. 2022 že povišale za tri odstotke, v dejavnosti elektroindustrije so se plače s 1. 4. 2022 povišale za 3,2 odstotka (najnižje osnovne plače se bodo tam s 1. 2. 2023 dvignile še za 4,8 odstotka), v dejavnosti kovinske industrije pa je bilo dogovorjeno povišanje plač s 1. 1. 2022 za 2,1 odstotka, s 1. 7. 2022 pa še za 3,4 odstotka. Regresi v vseh treh panogah so višji od zakonskega minimuma, povračila stroškov (prehrana in prevoz) pa najvišji zneski, določeni v uredbi.

delovne uspešnosti. Podeljenih je bilo več kot 50 plačilnih razredov. Dosegli so tudi, da so pre zaposlili v matično podjetje vsaj 40 agencijskih delavcev, ki že dalj časa delajo v njihovem podjetju. Ponovno pa so se dogovorili, da so zaposleni prejeli prehranske pakete v vrednosti 60 evrov. V sklopu pogajanj so se dogovorili še za kakšne druge stvari, ki pa jih naš sogovornik označuje za manj pomembne. »Ocenjujemo, da smo bili v lanskem letu pri pogajanjih uspešni. V tem letu se bomo osredotočili predvsem na eskalacijo vseh plač, ker je naš cilj, da bi bila najnižja osnovna plača enaka minimalni plači. Tako bi bili delavci, ki so trenutno pod uravnilovko, potem pošteno plačani za svoje delo,« še dodaja Kostanjevec.

Kmalu nova pogajanja Iz Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije

(Sgit) poročajo o kompromisnem dvigu najnižjih osnovnih plač, s katerim niso zadovoljni, a so podlaga za nadaljevanje pogajanj v tem letu tako na ravni dejavnosti kot v posameznih družbah. V prvem in drugem tarifnem razredu, kamor spadajo najbolj ranljive skupine delavcev, jim je sicer uspelo zvišati najnižje osnovne plače tudi za okoli 50 odstotkov, a so to še vedno nizki zneski. S prvim januarjem letos se je v dejavnosti zvišalo tudi povračilo stroška kilometrine

s sedanjih 0,18 evra na 0,19 evra. Tisti delodajalci, ki so v družbah že dvignili znesek kilometrine na 0,21 evra, tega ne bodo nižali. Prav tako je od takrat višje tudi povračilo stroška prehrane, s 5,38 evra na 5,60 evra. Sprejet je bil dogovor, da bodo s 1. februarjem z delodajalci znova sedli za pogajalsko mizo za celovito prenovo kolektivne pogodbe dejavnosti.

Običaj je tudi izplačilo poslovne uspešnosti

V Sindikatu finančnih organov Slovenije (Sfos) so se s prvim dnem leta 2022 z uveljavitvijo nove kolektivne pogodbe zvišale najnižje osnovne plače, najnižje med prvim in četrtem razredom znašajo 950 evrov.

Ker je povračilo stroškov za prehrano v kolektivni pogodbi dejavnosti zavarovalstva vezano na Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, se je leta 2022 ta znesek s povišanjem zneska v Uredbi avtomatično povišal.

V njihovi dejavnosti je običaj tudi izplačilo poslovne uspešnosti, ponekod pa so izplačali tudi draginjski dodatek.

Zaposleni so zagotovilo

O dosežkih v letu 2022 v Sindikatu delavcev dejavnosti energetike Slovenije (SDE) težko govorijo, nam je sporočil njegov predsednik **Branko Sevcnikar**, in sicer zato, ker je v minulem letu nemalo težav slovenskim elektrodistribucijskim podjetjem povzročil izpad prihodkov iz naslova omrežnine, do katerega je prišlo na podlagi interventnega zakona, ki ga je sprejela še prejšnja vlada. »S tem se je likvidnost podjetij zelo poslabšala, kar ima za posledico tudi vse večje pritiske na ekonomsko-socialno varnost zaposlenih v teh družbah. V proizvodnih in podjetjih za trgovanje z električno energijo pa so nemalo težav povzročile tudi odločitve odgovornih, ki so po nerazumno nizkih cenah prodajali omenjeno energijo v tujino, danes pa jo morajo dražje uvažati za domače potrebe. Žal takrat z ustavno presojo interventnega zakona v SDE Slovenije nismo uspeli, na odločitve o trgovnih poslih pa sindikati nimamo vpliva. V našem sindikatu sicer vedno bolj prevladuje prepričanje, da se želi breme tako energetske krize kot tudi zelenega prehoda reševati predvsem na ramenih zaposlenih v slovenski energetiki. Na področju plačne politike pa smo ob

rekordni letni inflaciji deležni nerazumevanja Energetske zbornice Slovenije, zato se nezadovoljstvo med članstvom povečuje, še zlasti in predvsem ob dejstvu, da se za nekatere ciljne skupine v državi denar za njihove plačne popravke vedno najde,« je jasen sindikalist. V SDE Slovenije menimo, da bi se odgovorni tako v politiki kot v energetskih podjetjih morali zavedati, da brez kakovostne, cenovno konkurenčne in zanesljive oskrbe z električno energijo slovensko gospodarstvo na globalnem evropskem trgu ne bo konkurenčno, energetska revščina prebivalstva pa se bo samo še povečala, še pove Sevcnikar in doda, da so zaposleni v slovenski energetiki, zlasti člani in članice sindikata, zagotovilo, da lahko slovenska energetika tako gospodarstvu kot prebivalstvu še naprej omogoča normalno in kakovostno delovanje, »seveda ob normalnih delovnih razmerah in razumevanju odgovornih za napore, ki jih zaposleni vlagajo v to, da procesi proizvodnje, distribucije in prenosa električne energije normalno potekajo.«

Prevladuje zmeren optimizem

V letu 2022 smo spet začeli pogajanja za kolektivno pogodbo dejavnosti in nadaljujemo jih tudi v novem letu, to pa je za nas pomembno, ker se na tem področju že od leta 2014 ni nič premaknilo, na naše poizvedovanje odgovori **Anton Rozman**, generalni sekretar Sindikata tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije Slovenije (Stupis), ter doda: »Pomembno pa je izpostaviti, da v panogi dejansko ni več problemov z izplačili plač po podjetjih, tudi kakšnih večjih odpustčanj ni, pravzaprav obstaja velika potreba po delavcih in delavkah, na primer po vzdrževalcih, mehanikih, a kadra pogosto ne dobijo, ker gre vendarle še za dejavnost z nizkimi plačami. Zato marsikatero podjetje v panogi nagrajuje določene dele svojih zaposlenih precej bolje, kot bi bilo treba, in denimo dodatno stimulira delo v težkih delovnih pogojih. A skoraj ni več podjetja, ki bi živelo samo od dodelavnih poslov. Tudi lanski prevzem Alpine, ki je dobila novega lastnika, vanjo je vstopil češki kapital, pomeni, da zanimanje za podjetja v panogi obstaja. Dejavnost brca, proizvodnja teče, dodana vrednost se počasi dviguje, a še vedno zastaja za slovenskim povprečjem. Če hočejo biti konkurenčna, morajo podjetja sicer imeti močan razvojni in dober marketinški oddelek, praviloma pa imajo vsaj del proizvodnje lociran nekje v tujini, na primer

v Bosni in Hercegovini ali na Kitajskem. Brez tega nedvomno ne gre. V panogi torej, tudi za naprej, načeloma vlada zmeren optimizem.«

Niso kilavo dete

Kaj je minulo leto prineslo za Svobodni sindikat Slovenije (SSS), smo pobarali njegovega predsednika **Mirsada Begića**, ki nam je sporočil naslednje: »Konec koronske krize je tudi za SSS prinesel nekoliko olajšanje in obvezo za preverjanje nadaljnje vitalnosti ter operativnosti. SSS kot sindikat 'nepokritih, odrinjenih in odpadnikov' ni klasičen sindikat dejavnosti, kakršne predvidoma pozna splošna in sindikalna javnost, a sem ter tja nam poleg vzdrževanja sindikalnega članstva in bolj organiziranih delovnih okolij uspe sindikalizirati tudi kakšno novo: poleti 2022 na primer v okviru medijsko-televizijskega podjetja Pro Plus, od konca leta 2022 poskušamo s podobnim razvojem v podjetju Planet TV. Skratka, SSS na prvo žogo nima veliko pokazati, a na to, da nas imajo nekateri bolj za kilavo dete in da drugi celoten sindikalizem pošiljajo na smetišče zgodovine, ne moremo pristati.«

Višje plače in regres

Iz Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije (SDGD) so po-stregli z nekaj številkami: najnižje osnovne plače so se po kolektivni pogodbi dejavnosti v lanskem letu povečale za 15 odstotkov, regres se je v primerjavi z letom poprej povečal za 100 evrov in je znašal 1200 evrov, povračilo za prehrano se je povečalo na 6,12 evra, povračilo za prevoz na delo in z njega pa na 0,19 evra na kilometer. Poslovna uspešnost je bila po podjetjih izplačana različno, nekatera večja podjetja so izplačala maksimalni neobdavčen znesek regresa, in sicer do višine povprečne plače.

Dosegli zvišanje plač in okrepili članstvo

»V komunalni dejavnosti imamo vzorno urejen socialni dialog, lani smo se dogovorili, da so se s 1. januarjem 2022 plače zvišale za pet odstotkov, prav tako pa smo se že v preteklem letu uskladili o 10-odstotnem dvigu plač v letu 2023, vse to z zavezo, da se februarja socialni partnerji ponovno srečamo,« pa nam je povedala **Majda Marolt**, predsednica Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije

» Delavke in delavci v vseh dejavnostih upravičeno pričakujejo višje plače.

Foto M. M./Arhiv DE

(SKVNS). In dodala, da ob podpisu tarifne priloge h kolektivni pogodbi komunalne dejavnosti konec oktobra 2022 še ni bilo podatka o celotni inflaciji v lanskem letu in prav tako ni bila znana višina dviga minimalne plače. Tudi v dejavnosti poslovanja z nepremičninami so s 1. julijem 2022 zvišali plače za 5,5 odstotka – tudi višino povračila stroškov za prevoz na delo in z njega so določili v višini zgornjega zneska, ki ga določa pristojna davčna uredba, enako pa velja tudi za malico –, decembra lani pa so se dogovorili za 6-odstotno povečanje s 1. januarjem 2023, in sicer z zavezo, da se maja 2023 ponovno srečajo z namenom, da se dogovorijo o dodatnem povečanju plač, ob upoštevanju razmer v panogi seveda. »Premiki na področju plač so sicer odvisni tudi od dogajanja na podjetniški ravni, na splošno pa je lep dosežek v letu 2022 tudi povečanje članstva v našem sindikatu,« je še sporočila sindikalistka.

Majhne zmage dajejo zagon

V letu 2022 so se ob podpori Sindikata delavcev trgovine Slovenije (SDTS) organizirali delavke in delavci skupine Engrotuš, d. o. o., in 16. decembra z upravo dosegli dogovor o številnih delavskih pravicah. V SDTS so definirali tudi glavne zahteve za pogajanja za sklenitev nove kolektivne pogodbe dejavnosti, saj se je stara iztekla decembra. »V številnih firmah dobivajo delavke in delavci doplačila do minimalne plače oziroma je njihova osnovna plača manjša od minimalne, zato si bomo prizadevali za uveljavitev minimalne plače v prvem tarifnem razredu za vse delavce v panogi, posebno zaščito za sindikalne zaupnike ter povračilo stroškov prevoza na delo po javno veljavni uredbi,« je bil odločen generalni sekretar SDTS **Ladi Ro-**

žič. V začetku maja pričakujejo tudi podpis novega pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen, ki bi podrobneje uredil področje v smeri zagotavljanja čim manjšega števila delovnih nezgod in trajnejših poškodb iz naslova dela.

Osnovna plača najmanj minimalna plača

Podjetja v dejavnosti kmetijstva in predelovalne industrije so lani poslovala z večjimi dobički kot v obdobju pandemije covid-19 in to neskladje želijo v Sindikatu kmetijstva in živilske industrije Slovenije (KŽI) prenesti na področje prejemkov svojih članov. Zaradi kršitev kolektivne pogodbe dejavnosti in delavske pravice so v skupini Žito zato konec oktobra organizirali opozorilno stavko. Dosegli so dogovor o izplačilu dodatka in zamrznili stavko do aprila, ko se izteče rok za potrditev nove podjetniške kolektivne pogodbe. Na ravni dejavnosti so januarja začeli prvi krog pogajanj za uskladitev zneskov v tarifni pogodbi, v pogajanjih pa si bodo prizadevali za dvig povračila za prehrano, prevoza na delo, umestitev minimalne plače v prvi tarifni razred in ohranitev plačnih razmerij. »Delodajalci povišanje najnižje osnovne plače sicer pogojujejo z redefinicijo dodatka za delovno dobo, pri prezaposlitvi delavcev k zadnjemu delodajalcu pa si prizadevajo zgolj za prenos nominalne vrednosti in ne odmernega odstotka. Na to nikakor ne moremo pristati,« je poudaril generalni sekretar KŽI **Boris Frajnkovič**.

Dober vojak je sit vojak

V luči parcialnih dogovarjanj posameznih poklicnih skupin z vlado in ob vladnem ignoriranju zakonitosti enotnega

plačnega sistema, ki so bile dogovorjene s socialnimi partnerji v letu 2008, so se v Sindikatu ministrstva za obrambo (SMO) januarja obrnili na ministrstvo za obrambo (MORS) in vlado ter zahtevali odpravo plačnih nesorazmerij za zaposlene na delovnih mestih operaterjev v centrih za obveščanje in zaposlene v spodnji tretjini plačne lestvice skupine J na enak način, kot je to izpogajano v plačni skupini E, ter ponovno vzpostavitev razmerij med pobaščenimi uradnimi osebami in drugimi poklici v isti tarifni skupini, kot je bilo to dogovorjeno. Če do 20. januarja ne bodo prejeli potrditve po skupnem sestanku, bodo na področju obrambe začeli zaostrovati sindikalne zahteve, je bil oster predsednik SMO **Marjan Lah**.

Brez narave ni kulture

GLOSA
Sindikat kulture in narave Slovenije

Vlada je v zadnjem času povsem nediskriminatorno ugodila skoraj vsem poklicnim skupinam pri njihovih zahtevah po višjih plačah in izboljšanju delovnih pogojev, razen zaposlenim na področju narave in kulture, je razmere kritično ocenil predsednik Sindikata narave in kulture Slovenije – **Glosa Mitja Šuštar**. Kljub temu, da pozitivno ocenjuje majhne zmage v posameznih kulturnih zavodih, poudarja, da večji boji potekajo predvsem v zavodih na področju varovanja narave in naravne dediščine, ki je tako kadrovska kot plačno še vedno podcenjena in podhranjena. V letos napovedani prenovi javnega plačnega sistema si bodo

v Glosi tako prizadevali za vzpostavitev normativnega dela v kolektivnih pogodbah različnih zavodov ter napredovanje v nazive; posebno pozornost bodo namenili tudi primerom zaposlitev, ki izkazujejo elemente rednega delovnega razmerja, ki jih je največ na področju uprizoritvenih umetnosti, ter vnos dodatka za deficitarnost poklica v kolektivno pogodbo javnega sektorja. Najpomembnejše prioritete v letošnjem letu pa bodo: upokojevanje in zaposlovanje baletnih plesalcev, odprava krivic knjižničarjem voznikom bibliobusov, zmanjševanje prekarizacije zaposlitev ter priznanje statusa delavca samozaposlenega v kulturi.

Sramotno podplačani glede na primerljive poklice

Po več neuspešnih poskusih pod prejšnjo in sedanjo vlado so se poklicni gasilci odločili narediti konec sramotnemu statusu quo, v katerem so že dobri dve leti sramotno podplačani, in so vladi dali čas do konca tega meseca, da usliši njihove zahteve, sicer bodo svoje stavkovne aktivnosti stopnjevali. »Upamo, da bodo pošteno vrednotenje dela slovenskih poklicnih gasilcev oblastniki prepoznali tudi takrat, ko se pogovarjamo o plačah, ne le ob pomembnejših intervencijah, kot je bila avgusta lani ob požaru na Krasu, kjer se je obljubljalo vse mogoče, rezultatov pa še vedno ni nikjer,« je bil oster generalni sekretar Sindikata poklicnih gasilcev Slovenije (SPGS) **David Švarc**.

Skrbijo za delovanje države, mačeha pa ne zanje

Za razliko od najmočnejših poklicnih skupin javnega sektorja zaposleni v klasični državni upravi in v upravah lokalnih skupnosti ne smemo stavkati, saj bi tako ovirali nemoteno delo državnih organov, ugotavlja predsednik Sindikata državnih organov Slovenije (SDOS) **Frančišek Verk**. Od države bodo zato v napovedani prenovi plačnega sistema v javnem sektorju zahtevali posebno pozornost pri obravnavi ekonomskega položaja strokovno-tehničnih delavcev oziroma javnih uslužbencev iz plačne skupine J, ki so že predolgo pod minimalno plačo oziroma prejema minimalno plačo, kamor pa je po njenem dvigu padel tudi velik del administrativnega osebja ter operativnega uradništva državne uprave in uprav lokalnih skupnosti, zaposlenega na delovnih mestih pete stopnje strokovne zahtevnosti oziroma z dokončano štiriletno srednjo šolo. Ob tem si bodo prizadevali tudi za dostojno plačilo novo zaposlenih delavcev na delovnem mestu inšpektorjev z univerzitetno izobrazbo, za dosego zahtev pa ne izključujejo tudi možnosti stavke, čeprav je ta omejena s področnimi zakoni.

Ne boj, mrtvaško klanje

Kot kaže, bo letošnje leto v znamenju zdravstvene reforme in iskanja rešitev za dolgotrajno oskrbo. V Sindikatu zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije (SZSSS) si bodo prvenstveno prizadevali za čimprejšnjo ureditev in vključitev poklicev iz dejavnosti zdravstva in socialnega varstva v dodatno pokojninsko zavarovanje. Čaka jih še sprejem kadrovskih standardov in normativov, a glede odprtih vprašanj niso najbolj optimistični in opozarjajo, da bo drugače ves kader iz zdravstva in socialne pobegnili. Kljub dejstvu, da so kot ena redkih dejavnosti uspeli vsaj nekoliko dvigniti osnovne plače za nekatera delovna mesta, imajo to težavo, da jim velik del tega »požre« nova višina minimalne plače. »V januarju se bomo tako začeli pogajati o možnosti dodatnega nagrajevanja zaposlenih v skupini J, saj se bojimo, da bodo delodajalci v nasprotnem primeru zaradi pomanjkanja tega kadra primorani te storitve iskati na trgu, čemur pa v SZSSS ostro nasprotujemo,« zaskrbljeno ugotavlja generalna sekretarka SZSSS **Mojca Šumer**.

Mojca Matoz, Gregor Inkret, Miha Poredoš

Imetnikom kartice ugodnosti ZSSS
Terme Snovik nudijo:

- 15 % popust**
na redne kopalne karte
- 15 % popust**
na vse wellness storitve
- 10 % popust**
na aktualno ponudbo za bivanje

TERME SNOVIK
ekovet termalnih virkov

www.terme-snovik.si
tel: 080 81 23

26. 01. 2023

Delavska enotnost

Stran/Termin: 17

Naslov: Naslednji projekt SKVNS: nova panožna kolektivna

Naklada:

Avtor: Gregor Inkret

Površina/Trajanje: 307,88

Rubrika/Oddaja: ZASEBNO VAROVANJE

Žanr: POROČILO

Gesla: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Zasebno varovanje 17

Naslednji projekt SKVNS: nova panožna kolektivna pogodba

Po osmi skupščini sindikata SKVNS decembra lani, na kateri je bilo izvoljeno novo staro vodstvo – predsednica je ostala **Majda Marolt** –, so na začetku meseca na prvi redni seji že konstituirali tudi republiški odbor sindikata za dejavnost zasebnega varovanja; njegov novi stari predsednik je **Bernhard Mraz**, njegov namestnik pa je postal **Jože Jazbec**.

V SKVNS bodo v naslednjih mesecih sicer usmerili vse sile v pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za dejavnost zasebnega varovanja, za kar si prizadevajo že vse od leta 2016, s čimer bi celovito uredili položaj zaposlenih v panogi. Sindikalna in delodajalska stran sta se namreč že ob sklenitvi takratne kolektivne pogodbe zavezali, da si bosta prizadevali za sklenitev novega, celovitejšega kolektivnega dogovora. Ta zaveza velja za sindikalno in za delodajalsko stran ter za vse njune člane, tudi tiste, ki so h kolektivni pogodbi pristopili naknadno.

Sindikat si je torej v vmesnem času prizadeval za pričetek pogajanj, ki bi vodila do izpolnitve omenjene zaveze, medtem ko delodajalska stran zanje ni pokazala nobene pripravljenosti. Nazadnje je SKVNS pozval Zbornico za razvoj slovenskega zasebnega varovanja (ZRSZV) k pogajanjem lani poleti. Na poziv je zbornica odgovorila, da je pripravljena skleniti zgolj dogovor o povračilih stroškov prihoda na delo in z dela ter prehrane, medtem ko se do predloga za sklenitev nove celovite kolektivne pogodbe ni opredelila.

Rok: april 2023

A republiški odbor sindikata za dejavnost zasebnega varovanja se je na zgoraj omenjeni seji odločil, da predlog ZRSZV za spremembe in dopolnitve kolektivne pogodbe za dejavnost zasebnega varovanja (o zbornični nespodobni ponudbi glede omenjenih povračil smo lani večkrat pisali) zavrne. Stvar je v tem, da so v zbornici predlagali zgolj posamezno spremembo, hkrati pa z zavračanjem pogajanj ravna v nasprotju s svojo zgoraj omenjeno zavezo. Zato v SKVNS vnovič pozivajo k takojšnjemu začetku pogajanj, katerih predmet bi bil tudi predlog ZRSZV, ki se nanaša na povračilo stroškov delav in delavcev. Ob tem v sindikatu izpostavljajo, da pričakujejo podpis celovite kolektivne pogodbe do konca aprila 2023.

Dejavnost posebnega pomena

Poziv velja tako za Zbornico za razvoj slovenskega zasebnega varovanja kot tudi za Podjetniško-trgovsko zbornico in Združenje delodajalcev Slovenije. Z zahtevo za začetek pogajanj so seznanjeni tudi na ministrstvu za notranje zadeve, saj gre po besedah SKVNS za dejavnost, ki je posebnega pomena za nacionalni varnostni sistem. Iz zakona o zasebnem varovanju izhaja, da Republika Slovenija to dejavnost ureja posebej, ker je to v javnem interesu, z namenom varovanja javnega reda, javne varnosti, varstva naročnikov, tretjih oseb in varnostnega osebja, ki neposredno opravlja dejavnost, pravijo in dodajajo: »V javnem interesu bi moralo biti, da so varnostniki primerno usposobljeni in primerno plačani, da delajo v primernih pogojih in da nenazadnje tudi uživajo določen status kot osebe, ki prispevajo k splošni varnosti v družbi.« Zato v sindikatu menijo, da bi morala tudi zakonodajna oblast razmisliti o tem, kako motivirati delodajalske organizacije, da pričnejo pogajanja za ureditev delovnopravnega statusa varnostnikov in s tem tudi dejansko prispevajo k razvoju slovenskega zasebnega varovanja.

Če odziv socialnih partnerjev na delodajalski strani na predlagano ne bo ustrezen, pa v SKVNS ne izključujejo tudi drugih sindikalnih aktivnosti, denimo uporabe zakonodajne pobude za izboljšanje delovnih standardov v dejavnosti zasebnega varovanja. V tej luči republiški odbor za februar pripravlja tudi interni posvet o zakonu o zasebnem varovanju.

Novo leto, stara borba, bi lahko rekli. Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije (SKVNS) bo namreč tudi v letu 2023 nadaljeval boj za boljši jutri vseh tistih, ki delajo v panogi zasebnega varovanja.

Kaj prinaša predlog kolektivne pogodbe?

V sindikatu so delodajalski strani že posredovali tudi predlog nove kolektivne pogodbe dejavnosti. Prva stvar, ki jo zahtevamo, je, da se uredijo plače in odpravijo doplačila do minimalne plače, ker je to nedostojno, in od tega ne odstopamo, je za Delavsko enotnost povedala Majda Marolt. Pri izplačilu plač je namreč največ kršitev, problem je tudi z dodatkom na skupno delovno dobo, ki pogosto ni izplačan pravilno, izpostavlja in poudarja, da če bi bil ta dodatek izplačan od najnižje osnovne plače v višini minimalne plače, bi znašal dvakrat toliko kot zdaj. To pa želijo v SKVNS v kolektivni pogodbi tudi natančno določiti, saj mora omenjeni dodatek veljati za vse enako, ker ima tudi kolektivna pogodba za dejavnost zasebnega varovanja razširjeno veljavnost. »Pomembno je še, da v okviru nove kolektivne pogodbe natančno opredelimo tudi delovni čas, kjer je prav tako ogromno kršitev; jasno je treba določiti referenčno obdobje, treba pa je urediti tudi položaj tistih zaposlenih v zasebnem varovanju, ki delajo v turnusu. Nujno je treba urediti še letni dopust, ki je trenutno precej neenotno zastavljen, tudi vse druge dodatke je treba postaviti na skupni imenovalec, saj je to, kar je zapisano v obstoječi panožni kolektivni pogodbi, bistveno premalo,« je še dodala predsednica SKVNS.

Gregor Inkret

VABIMO VAS, DA SE VČLANITE V NAŠ SINDIKAT

SINDIKAT KOMUNALE, VAROVANJA IN POSLOVANJA Z NEPREMIČNINAMI SLOVENIJE

Naslov: Dalmatinova 4, Ljubljana
Telefon: 01/43 41 233
GSM: 041/760-204 in 041/661-815
E-pošta: skvns@sindikat-zss.si
Spletna stran: www.sindikat-skvns.si

Članstvo v SKVNS vam prinaša:

- pravno pomoč
- kartico ugodnosti
- ugodne kredite
- brezobrestna posojila
- nezgodno zavarovanje
- solidarnostne pomoči
- izobraževanja in informiranje

ŽELITE ZVEDETI VEČ?

Številka 2, 26. januar 2023

de delavska enotnost